

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juříčkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **L. V.**, zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, sídlem Dominikánské náměstí 196/1, Brno, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve volbě způsobu vymáhání nedoplatku ve výši 4 700 Kč podle rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 11. 12. 2017, č. j. ODSČ-43029/17-29, prostřednictvím soudního exekutora, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 5. 2020, č. j. 62 A 203/2019-98,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 5. 2020, č. j. 62 A 203/2019-98, **se zrušuje** a žaloba **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Brně domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve volbě způsobu vymáhání nedoplatku ve výši 4 700 Kč podle rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 11. 12. 2017, č. j. ODSČ-43029/17-29,

prostřednictvím soudního exekutora. Krajský soud shora uvedeným rozsudkem žalobě vyhověl a žalobou napadený zásah prohlásil za nezákonný.

II. Kasační stížnost a řízení o ní

[2] Proti rozhodnutí krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Stěžovatel namítá, že si je vědom povinnosti stanovené mu v § 175 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, tj. zvolit způsob vymáhání nedoplatku tak, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen uhradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Pokud by zjistil podmínky pro provedení daňové exekuce, jednoznačně by ji upřednostnil. Protože se mu to však nepodařilo, obrátil se na soudního exekutora.

[4] Stěžovatel dále odkázal na judikaturu soudů rozhodujících v civilním řízení, z níž vyplývá, že nepřiměřenost vymáhané pohledávky ve vztahu k nákladům exekučního řízení nastává, jestliže vymáhaná pohledávka nepřevyšuje 1/3 nákladů exekuce v základní sazbě, tj. 1/3 z částky 6 655 Kč. V projednávané věci proto bylo vymáhání pohledávky prostřednictvím soudního exekutora přiměřené.

[5] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[6] Předseda senátu řízení o kasační stížnosti přerušil, a to s odkazem na řízení vedené před rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 10 As 25/2020. Závěry vyslovené rozšířeným senátem v uvedené věci totiž mohly být významné také pro posouzení nynější věci.

[7] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu rozhodl v uvedené věci rozsudkem ze dne 20. 12. 2022, č. j. 10 As 25/2020-61. Předseda senátu proto usnesením ze dne 2. 1. 2023, č. j. 6 As 141/2020-15, rozhodl o pokračování v řízení a dal účastníkům řízení možnost vyjádřit se k závěrům citovaného rozsudku a jejich aplikaci v nyní projednávané věci. Žádný z účastníků se ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[9] Při přezkumu napadeného rozsudku krajského soudu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jsou zde důvody k jeho zrušení, k nimž musí přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Rozšířený senát dospěl v rozsudku ze dne 20. 12. 2022, č. j. 10 As 25/2020-61, k závěru, že *„podání exekučního návrhu správcem daně jako oprávněným podle § 175 odst. 1 daňového řádu, je-li vymáhán daňový nedoplatek, nemůže být zásahem podle § 82 s. ř. s.“*

[11] Důvodem pro tento závěr byla skutečnost, že jakkoliv je exekuční návrh správce daně *„v první řadě projevem pravomoci správního orgánu zajistit placení daní daňovým*

pokračování

subjektem“, nejedná se o zásah správního orgánu, který by byl přímo zaměřen proti povinnému (daňovému subjektu), nebo v jehož důsledku by proti povinnému bylo přímo zasazeno. Podáním návrhu je sice podle § 35 odst. 1 a 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, zahájeno exekuční řízení, to však podle rozšířeného senátu nemá samo o sobě bezprostřední dopady do práv povinného, a to ani v rámci tohoto řízení, ani mimo ně (body 30 až 39 rozsudku č. j. 10 As 25/2020-61). V dalších fázích exekučního řízení pak má povinný prostředky ochrany svých práv v samotném exekučním řízení, a to včetně možnosti soudního přezkumu otázky proporcionality způsobu vymáhání pohledávky správcem daně ve smyslu § 175 odst. 1 daňového řádu (body 40 až 43 citovaného rozsudku rozšířeného senátu).

[12] Citované závěry plně dopadají i na nyní projednávanou věc a Nejvyšší správní soud je jimi vázán. Stejně jako ve věci projednávané rozšířeným senátem pod sp. zn. 10 As 25/2020, šlo i v nyní posuzovaném případě o vymáhání peněžitého plnění podle § 106 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, postupem podle daňového řádu. Žalovaný i zde využil možnosti provedení výkonu rozhodnutí prostřednictvím soudního exekutora podle § 175 odst. 1 daňového řádu a tento úkon žalovaného byl předmětem žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s.

[13] Krajský soud proto v nyní projednávané věci pochybil tím, že podanou žalobu věcně projednal namísto jejího odmítnutí podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení spočívající ve zjevné neexistenci zásahu správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s. Tím krajský soud způsobil zmatečnost řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., k níž je Nejvyšší správní soud povinen přihlédnout i nad rámec důvodů kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně rozhodl o odmítnutí žaloby (§ 110 odst. 1 věty první, části věty za středníkem s. ř. s.).

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud se zřetelem k celkovému výsledku řízení před správními soudy podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2023

JUDr. Filip Dienstbier Ph.D.
předseda senátu